

Divendres, 14 de gener de 2011

Entrevista d'Àlex Lliteras de R.N.A. al Cap de Govern, Jaume Bartumeu

A.L. : Senyor Bartumeu, bon dia i gràcies.

J.B. : Hola, gràcies a vosaltres.

A.L. : Vostè fa vint anys, on estava ?

J.B. : Al Govern.

A.L. : Perdoni ...

J.B. : Sí, són casualitats de la vida, sí. No m'hi he estat tots els vint anys, com vostè sap, i les persones que ens escolten també. Jo estava al Govern quan vam tornar a obrir la Ràdio Nacional, si és això el que em pregunta.

A.L. : Evidentment que sí. Deia que ho celebrem avui, que és 14 de gener, divendres, però que va ser la nit del 31 de desembre del 90 a l'1 de gener del 91. Per què en aquell moment s'impulsa el naixement d'una ràdio pública, d'una ràdio nacional?

J.B. : Bé, jo crec que una ràdio nacional és un instrument indispensable en un país que es vol afirmar. En aquells moments que estàvem engegant el procés constituent, arribàvem a una situació on hi havia hagut un conflicte polític important amb el tema de la radiodifusió, amb el final de les concessions, amb la resistència d'una de les concessionàries a retornar a Andorra la sobirania de les ones, i per tant ens havíem quedat sense emissores de ràdio pràcticament. Era important que comencéssim per la nostra, per la nacional, i per tant li vam donar prioritat.

A.L. : Vostè és molt oient de ràdio o no?

J.B. : Sí, a casa al matí i després al cotxe, només.

A.L. : Hi ha certes feines que suposo fan més difícils que unes altres i em fa l'efecte que la seva seria una de les que allò d'estar molt distret no pot permetre's, no?

J.B. : Sí, no tenim fil musical al despatx.

A.L. : Em sembla que no. Jo destacava abans, ho he fet amb el primer dels directors que vostè coneix molt bé també, el Manel Sansa, amb l'actual director de la ràdio i la televisió d'Andorra, Jordi Marticella, i fa una estona amb el director que ha estat més anys en el decurs d'aquests vint, el senyor Enric Castellet. La personalitat de la ràdio ha de ser sempre "ser-hi"; amb la ràdio sempre hi pots comptar, no? Ho deia vostè: "vas amb cotxe i saps que passa qualsevol cosa i el primer que faràs serà prémer un botó i sortirà. Després t'avisaran, i suposo que quan un és cap de Govern l'avisen. Té un cert canal privilegiat. Però saps que la ràdio sempre està allà.

J.B. : És important perquè notícies que potser trigaries estona o hores a mirar fins i tot al mòbil, cosa que, com tots sabem, a l'any 91 no hi era, doncs ho pots saber a l'instant, no?, i és l'avantatge i el privilegi de la ràdio, i la responsabilitat que teniu també.

A.L. : Evidentment que sí. Feina vocacional, li asseguro. Amb això hem coincidit tots a fer-la. Feina endemés ... És curiós perquè en Manel Sansa

parlava de la dificultat pressupostària que hi havia en el moment de l'obertura i dificultat pressupostària també que hi ha ara. Vull dir que han passat vint anys i moltes coses sembla que continuen igual.

J.B. : Bé, sí. Les dotzenes parts del pressupost l'any 91 les vam haver de posar en marxa i ara també estem amb dotzenes parts del pressupost. També són casualitats de la vida? No necessàriament. Jo crec que són situacions polítiques que han canviat en el temps, però que admeten –en tot cas jo la faig– la mateixa lectura que és que quan el partit, les forces de progrés del moviment volen canviar les coses, les forces conservadores fan tot el que poden per posar bastons a les rodes. Ens va passar amb el Govern de l'Òscar Ribas, del qual formava part l'any 91, i ens està tornant a passar en aquesta legislatura. Per tant, no vull dir amb això que la història es repeteix, però sí que les confrontacions polítiques i les prioritzacions d'un costat de l'interès general, l'altre de l'interès de determinats lobbys econòmics, doncs la història demostra que sí, que continuen presents a Andorra.

A.L. : Per cert que, canviant de tema ara, abandonant ja aquesta qüestió de la ràdio i aprofitant que el tenim aquí, que li volen posar una moció de censura.

J.B. : No, miri, això, suposo que avui hem vingut a parlar de coses serioses i no del carnaval abans d'hora, no? Proposar mocions de censura quan no es té ni la meitat dels Consellers per plantejar-la és fer comèdia i, bé, n'hi ha que han anat al Consell General a fer teatre. Nosaltres hem anat a les institucions a treballar responsablement. Per tant, jo crec que poques coses hi ha a dir sobre aquest carnaval abans d'hora.

A.L. : Segur que ha tingut l'oportunitat de veure la premsa avui, escoltar –com dèiem– ràdio, veure la tele també. Coalició Reformista diu que deixa clar a Andorra pel Canvi que només hi haurà moció de censura si Bartumeu, que és vostè, s'aferra a la cadira.

J.B.: Miri, jo no he dubtat mai que Coalició Reformista, no jugaria al Carnaval. És més, l'única cosa que m'ha sobtat en aquesta qüestió és que hagin trigat 24 hores a reaccionar. No es pot donar suport a actituds irresponsables com aquesta. L'afegitó que vostè llegia ara, doncs bé, aquí és evident que n'hi ha amb el pit descobert i n'hi ha que des de més o menys algun amagatall, doncs saben tots, o sabem tots, també m'hi poso jo, no des de cap amagatall sinó dient-ho ben clarament perquè fa mesos que ho he dit, que quan arribarem al que el nostre portaveu, en Bruno Bartolomé, diu "la segona fase" de l'evolució política, que és quan es constati que no hi ha pressupost, si es constata, doncs jo sempre he dit que hi hauria dissolució i, per tant, eleccions anticipades. I al missatge de final d'any que es va retransmetre des dels mitjans públics, ho vaig tornar a dir. Per tant, això de si tindrà o no tindrà o si m'aferraré o no m'aferraré és literatura política que no té res a veure amb la realitat. Hi haurà eleccions ben aviat. Hi seran dissortadament, perquè el país no les necessita, els empresaris tampoc, la ciutadania té altres mals de caps que els mals de caps d'alguns polítics, però les haurem de fer, perquè el símil que li feia amb l'any 91, doncs hi ha gent que està entestada en no reconèixer el resultat electoral, en no admetre que els socialdemòcrates puguem governar aquest país, en no facilitar les coses, i en bloquejar. Bé doncs, si es vol bloquejar haurem de demanar als ciutadans que opinin. I és el que farem. I per tant, aquesta llarga

resposta li ve a dir que la hipòtesi, que ja li he dit que no trobava seriosa, està fora de la realitat política i del que pugui passar i passarà.

A.L. : Ara tornaré a aquest punt del moment de les eleccions. Jo crec que és la tercera vegada que l'entrevisto a vostè aquesta temporada, em dona la sensació. La primera des de fora, però diria que és la tercera vegada. I cada cop que hem parlat d'això, jo no sé si vostè, des d'una qüestió estrictament formal, per ser, diguem-ne, per seguir fil per randa el que diu el reglament o la teoria possibilista, vostè sempre diu "si no hi ha pressupost", tot apunta evidentment que no n'hi haurà, perquè qui li hauria de votar li ha dit que no li votarà, o qui li hauria de donar suport més enllà del grup majoritari que els hi dóna suport, vostè quan diu " si no n'hi ha" està complint fil per randa la teoria possibilista, o és que hi ha alguna cosa que no sabem?

J.B. : No, miri, hi ha moltes coses que no sabem; fins i tot jo no les sé. Però a veure, miri, i això serveix de contesta a una part de la pregunta que em feia abans, el 23 de desembre, fa poc, dijous, sortint d'aquell Consell General on els grups parlamentaris de l'oposició van armar també un espectacle llastimós, vaig fer unes declaracions no només als mitjans públics sinó al conjunt de mitjans. I la setmana següent, el dimecres 29, si no m'erro, doncs vaig tornar a fer les mateixes declaracions. En aquestes declaracions vaig dir que nosaltres, per molt que s'hagi dit per activa i per passiva que no es votarà el pressupost, hem d'esperar la votació definitiva. L'hem d'esperar per dues raons. Primer, perquè no hi ha la seriositat política suficient, o la coherència suficient, o l'actitud conseqüent suficient, com per fiar-nos del que fa determinada força política, de determinats polítics, que un dia diuen blanc i l'endemà fan negre. Per exemple, "no votarem els acords d'intercanvi d'informació fiscal", i després diuen "no, bé, sí, hem fet un pacte", que ningú sap quin era, perquè no n'hi havia cap, "i votem els acords d'intercanvi d'informació fiscal". No estic parlant d'arreglar una vorera de l'Avinguda Carlemany, estic parlant dels acords d'intercanvi d'informació fiscal que eren d'importància per l'Estat. Per tant, jo no tinc cap seguretat ni cap garantia que persones, forces polítiques, consellers generals, que diuen que no votaran el pressupost, al final no facin una altra cosa. Punt número u. I punt número dos, i acabo, és clar, fer una dissolució abans de, per haver d'escoltar després que si ens haguéssim esperat hi hauria hagut pressupost i per tant som nosaltres els que volem desestabilitzar, i som nosaltres els que volíem eleccions... Miri, jo d'eleccions no en vull. No em fan cap por perquè qui mana és la ciutadania, i per tant la ciutadania decidirà. Nosaltres ja presentarem el balanç del que hem fet. Però no ens aferrem a la cadira. Ara, el que no volem fer és una campanya electoral sobre la base de comèdies, de trifulques i de problemes de polítics. Per tant, aquí que cadascú assumeixi la seva responsabilitat. Si volen bloquejar i no volen aprovar el pressupost que es vegi, que la ciutadania ho vegi, i després ja actuarem amb conseqüència.

AL - Es van fer esmenes al pressupost, hi ha algun altre gest més enllà de les negociacions? Tot això és un brindis al sol?

JB - Per part nostra?

AL - Per part de qui està treballant al voltant del pressupost.

JB - Jo entenc que la comissió ja ha acabat, per tant ara hi haurà junta de presidents dels grups parlamentaris la setmana vinent i allí decidiran demanar a la comissió permanent d'habilitar dies, perquè estem fora de període de sessions. I jo crec que el consell general serà potser l'última setmana de gener o la segona de febrer, això ho decidirà el consell general .

AL - En aquest marge hi ha alguna cosa més que s'ha de fer?

JB - El Govern a partir del moment que es va fer el debat a la totalitat poca cosa més té a dir. Això són els grups parlamentaris que ho han o ho havien de decidir.

AL - Tot apunta que hi haurà eleccions. La potestat única la té vostè. Això serà un anunci imminent després de la votació del pressupost?

JB - A veure, la tinc jo, però precisem-ho. La Constitució li dóna al cap de Govern la facultat o la possibilitat de dir, de manar, després d'haver deliberat en consell de ministres, la dissolució, pronunciar la dissolució. Ho vaig dir el 23 i ho vaig repetir el 29 de desembre, per tant, ho torno a dir avui. Vull recordar que la nostra acció política no va a cop de titulars de les vuit del matí sinó que va en funció d'una orientació estratègica que tenim. Vaig dir: a partir del moment on es constatés el que cal constatar, que hi ha aquesta voluntat de bloqueig, que no s'ha volgut jugar el joc parlamentari normal d'una situació de majoria relativa d'un govern, que és el de fer esmenes, de condicionar el pressupost, que és el que es fa no gaire lluny d'aquí, a Madrid, i ho han fet en l'últim debat parlamentari el grup parlamentari basc i el grup parlamentari Coalició Canària, si no es vol fer això, per tant, es vol bloquejar. Bé ,doncs, en traurem la lliçó.

AL - A partir d'aquí, quan dissoldrà el cap de Govern?

JB - Miri, jo ho sé, però com que cada dia nosaltres, que no fem teatre doncs, estem assumint la responsabilitat de governar en qüestions de transcendència pel futur del nostre país i de la propera generació, com vaig dir en aquells dos dies del mes de desembre, i ara torno a dir aquí, si entre que hi ha la votació del Consell i els dies que segueixen, per exemple, jo hagués d'anar a Brussel·les per una qüestió d'Estat, primer aniré a Brussel·les i després dissoldre el consell general. No ho faré al revés. Per mi la prioritat és assumir la responsabilitat que ens han donat els ciutadans i que ens dóna la Constitució, en tot moment, sense pensar en les eleccions. N'hi ha que com que tenen poca feina, en el sentit d'exercir la responsabilitat política, dediquen bona part del temps a pensar en les eleccions. Nosaltres no tenim temps per pensar únicament en les eleccions.

AL - Les converses sobre l'acord monetari el portaveu de Govern va dir que no es farien a esqueses de ningú

JB – No solament no es farien a esqueses de ningú sinó que nosaltres hem sigut el primer Govern i jo el primer cap de Govern que en una situació de negociació d'Estat he demanat dues vegades en aquesta legislatura

comparèixer en sessió informativa. Ho vaig fer per la qüestió de l'intercanvi d'informació fiscal al mes de juliol del 2009 i ho vaig tornar a fer ara, al mes de desembre del 2010, per la qüestió de l'acord monetari. Si resulta que els grups parlamentaris de l'oposició tenien l'oportunitat, i jo em permeto dir que fins i tot l'obligació política, no obligació jurídica però sí política, de procedir a debatre una vegada havien escoltat, i a fer les observacions que creguessin, i que el Govern i el cap de Govern les pogués recollir, doncs s'aixequen i marxen, i, com deia un conseller socialdemòcrata ahir a la premsa, se'n van "a cop de pito". Nosaltres d'esquenes a ningú no fem res. És algú que ens va girar l'esquena d'una manera, jo diria, poc adequada en un marc de cortesia, d'educació i de responsabilitat política, en un parlament i se'n va anar. Una vegada se'n van anar hem anant llegint a la premsa i escoltant als mitjans audiovisuals el que pensen de la qüestió. Nosaltres, evidentment, els continuarem informant, jo continuaré informant al cap de l'oposició, com sempre he fet al llarg d'aquesta complicada situació, que vull recordar que ens l'hem trobat per la incúria, per la deixadesa i per la falta de responsabilitat d'aquells que van governar el nostre país durant 14 anys i que avui representa la coalició reformista.

AL – Ha parlat d'uns tempos i unes prioritats abans de dissoldre. Aquest acord monetari quin futur te en el pròxim mes i mig?

JB - Té exactament el futur que vaig anunciar al passat dia 23 de desembre davant el Consell General. No hi ha cap secret. Aquí; com diuen en castellà "no hay trampa ni cartón". Jo vaig dir que havia contestat, en seu parlamentaria, i ja ho havia explicat al cap de l'oposició personalment. Havia contestat al comissari europeu l'ultimàtum, que el vaig definir així, que ens havia fet, i l'havia contestat en el sentit que volíem avançar en la negociació i volíem arribar a establir aquest acord monetari.

Des d'aquell dia fins ara estem negociant, parlant, estem intercanviant opinions i redactats per modular un acord monetari que, efectivament, és molt exigent. En alguns dels plantejaments inicials era massa exigent, i fins i tot era inassumible, però ja vam fer diverses modificacions a la primavera passada, ja vam aconseguir que se'ns acceptessin, i ara estem mirant d'establir un text, un projecte de text final, que modifica substancialment qüestions que no ens semblaven assumibles, especialment pel que fa al calendari, en el redactat que la comissió ens demanava de firmar. Això està d'aquesta manera.

AL – Quin horitzó te aquesta negociació?

JB – Aquesta negociació te un horitzó que es compta per setmanes, no es compta per mesos.

AL- És factible que es presenti aquest text per la seva signatura abans de les eleccions?

JB- És més que probable, sí.

AL- Podem dir que és segur?

JB – És molt possible. En temes de negociacions estem arribant a uns nivells jo diria que preocupants, no per les seves preguntes o les que els seus companys dels mitjans em fan, perquè vostès exerceixen bé la seva activitat professional, però jo ja he declarat repetides vegades que hi ha negociacions, per no dir gairebé totes les negociacions internacionals, que, agradarà o no agradarà, no es poden fer amb llum i taquígrafs i amb retransmissió en directe. És probable, és factible, però les coses es poden torçar. Es poden torçar aquesta tarda, demà al matí... i si es torcen molt, també ho tinc declarat, nosaltres no tancarem l'acord.

AL – De cara a les properes eleccions dóna la sensació que es torna a un escenari bipolar. Hi ha converses per ambdues bandes per crear grans fronts electorals.

JB- Nosaltres, primer li parlo del nostre posicionament, que segur que ho ha fet millor que no ho pugui fer jo el nostre primer secretari, nosaltres tenim un projecte, tenim un equip, tenim un posicionament clar, i tenim un balanç de pràcticament dos anys de governar. Tenim, doncs, una proposta concreta.

Al davant què tenim? Tenim una unificació de l'equip del NO: no al socialdemòcrates, no al progrés, no a l'acord monetari, no a l'IVA.

Això no és una alternativa de govern. Si em permet, això és un bloc liberal conservador per fer marxa endarrere, per aturar el país, per posar en perill el futur de les noves generacions. Això electoralment al Sr. Enric Pujal, ho vaig escoltar ahir, li fa molta il·lusion, ho ha escrit fins i tot, que vagin tots contra els socialdemòcrates a veure si poden recuperar uns despatxos que els semblava que eren propietat seva. Com que els hem demostrat que són dels ciutadans i no del partit liberal, doncs, ja ho veurem.